

Ο Κύριος Ιησούς Χριστός θύτης και θύμα (Αρχ. Γεώργιος Καψάνης, Ηγούμενος Ι. Μ. Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 29 Απριλίου, 2013

«Ὡς ἐνιαύσιος ἀμνός, ὁ εὐλογούμενος ἡμῖν, στέφανος χρηστός ἐκουσίως, ὑπὲρ πάντων τέθνηται, Πάσχα τό καθαρτήριο· καί αὐθις ἐκ τοῦ τάφου ὠραῖος, δικαιοσύνης ἡμῖν ἔλαμψεν Ἥλιος» (Ἀναστάσιμος Κανών, ὠδή δ΄).

Κατά τήν ἔξοδό του ἀπό τήν αἰγυπτιακή τυραννίδα ὁ ἰσραηλιτικός λαός προσετάχθη ἀπό τόν Θεό νά φάγη τόν πασχάλιο ἀμνό (Ἔξ. ιβ΄ 3-10), ὁ ὁποῖος προετύπωνε τό ἀληθινό Πάσχα, «τόν Ἀμνόν τοῦ Θεοῦ τόν αἶροντα τήν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου» (πρβλ. Ἰω. α΄ 29) καί θυσιαζόμενο ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καί σωτηρίας.

Τήν Μ. Παρασκευή θά δοῦμε καί πάλι τόν Κύριό μας ὑψωμένο ἐπάνω στό ξύλο τοῦ Σταυροῦ, καταπληγόμενο καί πάσχοντα.

Ἡ Ὁρθόδοξος ἀγιογραφία τῆς Σταυρώσεως δέν Τόν παριστᾷ ὡς ἕνα ταλαίπωρο διά σταυροῦ κατάδικο σέ ἐπώδυνο καί ἀτιμωτικό θάνατο, ἀλλά ὡς τόν Θεάνθρωπο Κύριο, πού πονᾷ καί πάσχει ὡς τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλά καί πού ὡς Κύριος τῆς δόξης δεσπόζει τοῦ πόνου καί τοῦ θανάτου. Γι' αὐτό καί προτιμᾷ ἀντί τοῦ «Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεύς Ἰουδαίων», τήν γραφή «Ὁ Βασιλεύς τῆς Δόξης».

Καί πράγματι, ὁ Κύριός μας ἀνέβηκε ἐκουσίως ἐπάνω στόν Σταυρό ὡς Βασιλεύς πού θυσιάζεται γιά τούς ὑπηκόους του. Συγχρόνως ὡς ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς πού τελεῖ τήν μόνη ἀληθινή καί σώζουσα θυσία, πού ἀγιάζει τόν σύμπαντα κόσμον. Ὁ Σταυρός εἶναι τό θυσιαστήριο, ἐπί τοῦ ὁποῖου τελεῖ τήν λυτρωτική γιά τόν κόσμο θυσία Αὐτός πού εἶναι συγχρόνως καί θῦμα καί θύτης. Θυσιάζει τόν ἑαυτό Του ἀπό ἄπειρη ἀγάπη γιά τό πλάσμα Του. **Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης μᾶς λέγει ὅτι, ἂν καί θά μπορούσε μέ ἀπλούστερο τρόπο νά μᾶς σώση, προτίμησε αὐτόν τόν ἐπώδυνο καί ἀτιμωτικό θάνατο, γιά νά δείξη τήν ἀπροσμέτρητη ἀγάπη Του πρὸς τό λογικό πλάσμα Του καί γιά νά μᾶς παρακινήση νά μὴ προτιμοῦμε τίποτε περισσότερο ἀπὸ Αὐτόν.**

Στήν πρό τοῦ Πάθους Ἀρχιερατική προσευχή Του ὁ Κύριος ἀναφέρει: «ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτόν» (Ἰω. ιζ΄ 19), πού σημαίνει, κατά τόν **ἅγιο Κύριλλο Ἀλεξανδρείας**, ὅτι προσφέρω τόν ἑαυτό μου θυσία, ὡς θῦμα ἄμωμο, ἀφιερωμένο στόν Θεό, στό ἐπί τοῦ Σταυροῦ θυσιαστήριο, ὥστε διά τού αἵματος τῆς θυσίας μου νά γίνουν ὅλοι οἱ μαθητές μου μέτοχοι τοῦ ἁγιασμοῦ καί τῆς σωτηρίας πού πηγάζει ἀπό

αυτήν την θυσία (PG 74, 544).

Στήν συνέχεια **οί αγιαζόμενοι πιστοί γίνονται και αυτοί θύματα αγία**, αφιερωμένα στον Θεό (Ίω. Χρυσ., ΕΠΕ 14, 592), όπως λέγει ο Απόστολος «παραστήσαι τά σώματα υμών θυσίαν ζώσαν, αγίαν, ευάρεστον τῷ Θεῷ» (Ρωμ. ιβ' 1).

Όμως, αν και ο Κύριος έπαθε και απέθανε υπέρ του αγιασμού και της σωτηρίας του κόσμου, πολλοί έμελλε να μείνουν αποξενωμένοι της Χάριτός Του, του αγιασμού και της σωτηρίας. Αυτός ήταν, κατά τον άγιο Νικόδημο τον Άγιορείτη, και ο μεγαλύτερος πόνος Του. Γράφει ο **άγιος Νικόδημος**: Άν έλυπήθη τόσο πολύ βλέποντας την Ίερουσαλήμ, ώστε «έκλαυσε και έθρήνησε διά την αιχμαλωσίαν και καταστροφήν όπου έμελλε να πάθη από τους Ρωμαίους... πόσο μάλλον τότε έλυπεΐτο και έκλαιε δι' αυτούς βλέποντας πως έσταύρωσαν Αυτόν που έμελλε να τους σώση».

Όμως πολύ περισσότερο από την κακία των σταυρωτών Του «έλύπει την ψυχήν του Κυρίου ή άχαριστία των Χριστιανών, διότι έστοχάζετο πόσοι από αυτούς τους πιστούς και εξαγορασμένους με τό αίμα Του Χριστιανούς έχουν να καταπατήσουν αυτό τό πάντιμον αίμα και πάθος Του, πόσοι έχουν να καταφρονήσουν τάς έντολάς Του, πόσους έχει να κερδίση ο διάβολος» (Πνευμ. Γυμνάσματα, Μελέτη ΛΑ'). Γι' αυτό και προς τίς γυναίκες που έκλαιαν βλέποντάς Του να αίρη τον Σταυρόν Του, έλεγε: «Μή κλαίετε επ' έμέ, πλήν επ' έαυτάς κλαίετε και επί τά τέκνα υμών» (Λουκ. κγ' 28).

Και πράγματι, ή **ζωηφόρος θυσία του Κυρίου μας επί του Σταυρου μένει ανενεργός, αν και έμεις δέν συνεργήσουμε θυσιάζοντας καθ' ήμέραν τό έγωϊστικό μας θέλημα, τίς έμπαθεις έπιθυμίες μας και τίς αντίθεες κινήσεις της ψυχής μας, και καθιστώντας διά του τρόπου αυτού τους έαυτούς μας θυσία ευάρεστη στον Θεό.**

Κατά τον **άγιο Αύγουστϊνο**, τρεις σταυροί υπήρχαν στον Γολγοθά: Ο Σταυρός του Αναμαρτήτου, που είναι άκατανόητος και ασύλληπτος στην πεπερασμένη διάνοιά μας. Ο σταυρός του μετανοούντος ληστού, που προσιδιάζει σε όλους τους αγωνιζομένους Χριστιανούς, που καθιστούν τον έαυτό τους με την μετάνοιά τους αγία θυσία για τον Θεό. Και ο σταυρός του άμετανοήτου ληστού, που έγωϊστικά αίρόμενος αποκλείει τον άνθρωπο από την χαρά της υποφωσκούσης ένδόξου και λαμπροφόρου Αναστάσεως.

Ο Κύριός μας δέν έπαυσε μέχρι σήμερα να αγωνιᾷ, να πονᾷ και να φροντίζη για την σωτηρία μας. Τό λέγει πολύ όμορφα ο Ίδιος: «Ο Πατήρ μου έως άρτι εργάζεται, κάγω εργάζομαι» (Ίω. ε' 17). Κατά τους άγίους Πατέρας, ο Κύριος δέν έπαυσε να **προνοῆ** για τά δημιουργήματά Του, να τά **συντηρῆ** και να τά **διακυβερνᾷ**, κυρίως όμως να **φροντίζη** για τον αγιασμό του κατ' εικόνα Του

πλασθέντος δημιουργήματός Του.

Στήν άγωνία αυτή και τόν πόνο του Κυρίου μας συμμετέχουν και όλοι οι πιστοί δοϋλοί του. Ο **άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης** δέν έπαυε καθ' όλη τήν ζωή του να πονά και να κλαίη υπέρ όλου του Άδάμ, δηλαδή του άνθρωπίνου γένους. Και μάλιστα όσο περισσότερο αγιάζεται κάποιος, τόσο περισσότερο αυξάνουν και οι όδύνες του για τήν σωτηρία τών ανθρώπων.

Πώς λοιπόν και σήμερα οι πιστοί Χριστιανοί μπορούν να ήσυχάζουν, βλέποντας τήν άμαρτία και τό σκότος να κυριαρχούν; «Άθυμία κατέσχε με από άμαρτωλών τών έγκαταλιμπανόντων τόν νόμον σου», ανακράζουν θρηνητικά μαζί με τόν προφητάνακτα Δαβίδ (Ψαλμ. 118). Ο πόνος τους γίνεται πίο βαθύς, καθώς βλέπουν να λιγοστεύη ή πίστις στόν Αναστάντα Χριστό. Άκόμη, καθώς βλέπουν να «βάπτεται κάλαμος άποφάσεως παρά κριτών άδίκων» κατά του Κυρίου τής Δόξης, ό όποιος μέσω τής Πανθηρσκείας έξιισούται με τούς πλάνους “θεούς” τών έθνών, και κατά τών ανθρώπων, τών αδελφών του Κυρίου. Περνά ή Μ. Έβδομάδα και τό Άγιον Πάσχα, χωρίς τήν συγκλονιστική αίσθησι, ότι ό ίδιος ό Υιός του Θεού και Θεός, ό Ένανθρωπήσας προαιώνιος Λόγος του Πατρός, πάσχει, σταυροϋται, άποθνήσκει και θάπτεται ως άνθρωπος θνητός, για να μās αναστήση από τήν φθορά και τόν θάνατο ως Θεός άθάνατος, ότι σηκώνει ως φιλάνθρωπος τήν καθημερινή μας ταλαιπωρία και τόν καθημερινό μας ποικιλότροπο θάνατο, ώστε έμεις να ζοϋμε έλεύθεροι από τήν άπελπισία και τά άδιέξοδα.

Διότι ή τελική πράξις τής ιστορίας δέν είναι ό σταυρός, τό πάθος, ή άγωνία και ό πόνος. Είναι ή άνάστασις.

Ο Κύριός μας, αφού απέθανε επί του Σταυροϋ, μετά τρεις ήμέρες αναστήθηκε και έπλήρωσε τά σύμπαντα με τό υπέρλαμπρο Φώς τής Αναστάσεώς Του, χαρίζοντας τήν χαρά τής Αναστάσεώς Του σε όσους συμπορεύονται και συσταυρώνονται καθημερινά μαζί Του. Και ή άκλόνητη πίστις στόν Χριστό είναι σταυρός και άνάστασις.

Τό άδιαμφισβήτητο ιστορικό γεγονός τής Αναστάσεως του Κυρίου διαλύει όλα τά σκότη τής άμαρτίας, του πόνου και του θανάτου. «Χριστός έγερθείς εκ νεκρών ούκέτι άποθνήσκει, θάνατος Αυτοϋ ούκέτι κυριεύει» (Ρωμ. στ' 9).

Άς αφήσουμε και έμεις, αδελφοί, τά νεκρά έργα τής άμαρτίας, άς καθαρίσουμε τούς έαυτούς μας με τά δάκρυα τής μετανοίας, άς προσφέρουμε τό σώμα και τήν ψυχή μας καθαρά από κάθε μολυσμό, άς τρέξουμε να ένωθοϋμε με τόν μόνο Νικητή του θανάτου και τής άμαρτίας, για να γευθοϋμε και έμεις τήν άτελεύτητη χαρά τής Αναστάσεώς Του. Ίδίως σήμερα πού όλα μās φαίνονται χωρίς φώς, χωρίς έλπίδα, χωρίς προοπτική.

Συγχρόνως, άς μή παύσουμε να άγωνιοϋμε και να πενθοϋμε για τούς «έν χώρα και

σκιᾶ θανάτου καθημένους» ἀδελφούς μας, παρακαλώντας τόν Κύριο τῆς Δόξης νά ἀνοίξη τά μάτια τῆς ψυχῆς τους, ὥστε νά καταλαμφθοῦν καί αὐτοί ἀπό τό ἄκτιστο Φῶς τῆς Ἀναστάσεώς Του καί ὅλοι μαζί νά δοξάζουμε εἰς αἰῶνας αἰῶνων τόν Ἀναστάντα Κύριο καί Θεό μας, γευόμενοι τήν ἀνέκφραστο γλυκύτητα, τήν «πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν», τῆς ἐνώσεως μαζί Του.

Χριστός Ἀνέστη! Ἀληθῶς Ἀνέστη!

Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἁγίου Ὄρους

† [Ἀρχιμ. Γεώργιος](#)

Ἅγιον Πάσχα 2013

(Πηγή: grigoriou.monastery.gr)